

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 6Co/168/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3212200815
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 12. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Stanislava Marková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2014:3212200815.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v právnej veci navrhovateľa P. X. Y., s.r.o., IČO 35 724 803, so sídlom C. 5, XXX XX U., zast. W. X., s.r.o., IČO 36 613 843, so sídlom C. 5, XXX XX U., proti odporcovi R. U., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom XXX XX U. nad U., R. č. XXXX/XX, štátny občan SR, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu, K. združenie OZ právna pomoc spotrebiteľom, IČO: 42 247 268, so sídlom XXX XX X., Y. 13, právne zastúpený JUDr. S. J., advokátom, so sídlom XXX XX X., Y. U. č. 2, o zaplatenie 1.629,21 eur s príslušenstvom na odvolanie vedľajšieho účastníka proti výroku o náhrade trov konania vedľajšieho účastníka uznesenia Okresného súdu Bánovce nad Bebravou zo dňa 4. júla 2012, č. k. 3C/37/2012-58, v senáte jednohlasne takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu vo výroku o náhrade trov konania vedľajšieho účastníka **z r u š u j e** a vec **v r a c i a** okresnému súdu na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Uznesením Okresného súdu Bánovce nad Bebravou zo dňa 4. júla 2012, č. k. 3C/37/2012-58, bolo rozhodnuté nasledovne:

„Súd konanie zastavuje.

Súd vracia navrhovateľovi súdny poplatok z návrhu vo výške 90,87 eur cestou D. úradu U. po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Súd odporcovi náhradu trov konania nepriznáva.

Súd vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu náhradu trov konania nepriznáva.“

V odôvodnení uznesenia okresný súd uviedol, že navrhovateľ sa podaným návrhom domáhal, aby súd uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 1.629,21 eur s úrokom z omeškania vo výške 6 % ročne zo sumy 1.031,61 eur od 23.10.2008 do zaplatenia. Písomným podaním zo dňa 03.05.2012 v zmysle § 93 ods. 2 až 4 O.s.p. Občianske združenie právna pomoc spotrebiteľom, so sídlom v X. pristúpili do konania na strane odporcu a následne podal vyjadrenie k veci. Navrhovateľ písomným podaním, doručeným okresnému súdu dňa 31.05.2012, zoberal svoj návrh na začatie konania v celom rozsahu späť a žiadal, aby súd konanie v prejednávanej veci zastavil a rozhodol o vrátení súdneho poplatku z návrhu. K uplatneným trovám právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka uviedol, že v danom prípade nemožno prijať záver, že právny zástupca vedľajšieho účastníka vykonal úkony nevyhnuté pre úspech vo veci, t.j. že poskytol právne služby, ktorých vykonanie by malo vplyv na rozhodnutie súdu a ktoré by nemohlo uskutočniť samotné združenie bez právneho zastúpenia. Samotné združenie má v radoch členov, ktorí majú právnické vzdelanie, a preto je toho názoru, že pokiaľ sa združenie rozhodlo využiť pre zastupovanie v konaniach pomoc advokáta, musí trovy právneho zastúpenia znášať z vlastných prostriedkov.

Okresný súd poukázal na znenie ustanovení § 96 ods. 1, 3 O.s.p. a § 11 ods. 3 veta prvá, ods. 4, 6 zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch.

V prejednávanej veci nebolo začaté pojednávanie vo veci samej. Preto okresný súd v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami konanie z dôvodu späťvzatia návrhu pred začatím pojednávania vo veci samej zastavil a navrhovateľovi vrátil zaplatený súdny poplatok krátený o 6,63 eur, (zo sumy 97,50 eur) prostredníctvom daňového úradu príslušného podľa sídla navrhovateľa.

O náhrade trov konania okresný súd rozhodoval podľa § 142 ods. 1 O.s.p.. Nakoľko úspešnému odporcovi nevznikli žiadne trovy konania, okresný súd mu náhradu trov konania nepriznal.

O trovách konania vedľajšieho účastníka na strane odporcu okresný súd rozhodol podľa ustanovenia § 150 ods. 1 O.s.p., na znenie ktorého poukázal. Vykonaným šetrením (lustráciou) okresný súd zistil, že pred okresným súdom spoločnosť vedľajšieho účastníka na strane odporcu podala niekoľko obdobných podaní (návrhov) na súd. Okresný súd konštatoval, že z listín predložených vedľajším účastníkom na strane odporcu, a to najmä zo samotného návrhu Občianskeho združenia a jeho podania, na ktorý bolo toto združenie zriadené, je zrejmé, že vedľajší účastník disponuje príslušným aparátom a znalosťami pre výkon tejto svojej a pre ňu bežnej agendy, ako je napr. podávanie návrhov a vykonávanie úkonov v súdnom konaní. Okresný súd vyslovil názor, že neplatí téza, že odmena za zastupovanie advokátom v civilnom konaní je sama osebe a vždy trovami potrebnými k účelnému uplatňovaniu alebo bráneniu práva. Je tomu tak spravidla, avšak nie vždy vo všetkých prípadoch. Preto okresný súd vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu nepriznal uplatnené trovy právneho zastúpenia, nakoľko tieto trovy považoval za neúčelné, keďže mu nič nebránilo v tom, aby hájil práva odporcu v konaní pred súdom sám a nie prostredníctvom splnomocneného advokáta, aby tak nedochádzalo k zbytočnému a neúčelnému navyšovaniu trov tohto konania. Vzhľadom k takto zisteným okolnostiam okresný súd rozhodol tak, ako to uviedol vo výrokovej časti svojho rozhodnutia.

Proti výroku uznesenia okresného súdu o náhrade trov konania vedľajšieho účastníka podal vedľajší účastník včas odvolanie prostredníctvom svojho právneho zástupcu. V rozsiahlom odôvodnení odvolania odvolateľ namietal, že aplikácia ustanovenia § 150 O.s.p. okresným súdom nie je pre danú vec náležitá. Podľa názoru odvolateľa bola účasť vedľajšieho účastníka v konaní v súlade s účelom súdneho konania a práve tlak vedľajšieho účastníka v konaní viedol zrejme navrhovateľa k späťvzatiu návrhu. Podľa názoru odvolateľa mal okresný súd v danej veci aplikovať ustanovenie § 146 ods. 2 O.s.p. a vylúčiť aplikáciu ustanovenia § 150 ods. 1 O.s.p.. S poukazom na právne názory v odbornej literatúre a v niektorých konkrétnych rozhodnutiach všeobecných súdov odvolateľ navrhol zmeniť napadnutý výrok uznesenia okresného súdu tak, že navrhovateľ bude zaviazaný k náhrade trov prvostupňového konania vo výške 177,92 eur a k náhrade trov odvolacieho konania vo výške 48,23 eur.

K odvolaniu odvolateľa sa písomne vyjadril navrhovateľ prostredníctvom svojho právneho zástupcu. Vo vyjadrení poukázal na znenie ustanovení § 93 ods. 1, 2, § 137, 142 ods. 1, § 146 ods. 2 a § 150 ods. 1, 2 O.s.p.. Navrhovateľ sa stotožňuje s rozhodnutím okresného súdu, ktorým nepriznal vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania z dôvodu, že v danom prípade nemožno hovoriť o trovách účelne vynaložených na uplatnenie alebo bránenie práva. Podľa názoru navrhovateľa v danom prípade nemožno prijať záver, že právny zástupca vedľajšieho účastníka vykonal úkony nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci, t. j. že poskytol právne služby, ktorých vykonanie by malo vplyv na rozhodnutie súdu a ktoré by nemohlo uskutočniť samotné združenie bez právneho zastúpenia. Účelom právneho zastúpenia je predovšetkým zastupovanie záujmov svojho klienta. V danom prípade možno konštatovať, že právne zastúpenie vedľajšieho účastníka je nadbytočné, účelové a nehospodárne, keďže združenie sa samo prezentuje ako inštitúcia spôsobilá na ochranu spotrebiteľa aj v rámci súdneho konania. Konaním vedľajšieho účastníka v podobe jeho právneho zastúpenia dochádza k nadbytočnému navyšovaniu trov konania a nehospodárnosti konania. Na podporu svojich záverov navrhovateľ poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 5Co/26/2012, 3Cob/259/2011, Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 13Co/105/2012, 16Co/100/2012, 17Co/91/2012, Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 13Co/35/2012, 13Co/36/2012, a okresného súdu Bratislava IV, sp. zn. 13C/14/2012, 8C/303/2011. Preto navrhovateľ navrhol, aby odvolací súd potvrdil napadnutý výrok uznesenia okresného súdu ako

vecne správny a zaviazal vedľajšieho účastníka k náhrade trov odvolacieho konania vo výške 51,98 eur vrátane DPH.

Krajský súd, ako odvolací súd, vec preskúmal podľa § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že uznesenie okresného súdu v odvolaní napadnutej časti je potrebné zrušiť podľa § 221 ods. 1 písm. h) O.s.p. z týchto dôvodov:

Odvolací súd sa predovšetkým stotožnil s názorom odvolateľa, podľa ktorého okresný súd na prejednávanej veci s poukazom na odôvodnenie napadnutého uznesenia nesprávne aplikoval ustanovenie § 142 ods. 1 O.s.p.. V danom prípade zo spisového materiálu nepochybne vyplýva, že nedošlo k meritórному rozhodnutiu vo veci samej, ale došlo k zastaveniu konania. Preto mal okresný súd pri rozhodovaní o trovách konania aplikovať ustanovenie § 146 ods. 1 písm. c), ods. 2 O.s.p..

Odvolací súd sa nestotožnil s názorom okresného súdu, podľa ktorého vedľajší účastník disponuje príslušným aparátom a znalosťami pre výkon tejto svojej a pre neho bežnej agendy, ako je napr. podávanie návrhov a vykonávanie úkonov v súdnom konaní, z ktorého dôvodu trovy jeho právneho zastúpenia považoval za neúčelné, keďže mu nič nebránilo v tom, aby hájil práva odporcu v konaní pred súdom sám a nie prostredníctvom splnomocneného advokáta.

Vychádzajúc z čl. 37 ods. 2 ústavného zákona 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd, každý má právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi, inými štátnymi orgánmi, alebo orgánmi verejnej správy, a to od začiatku konania, (ako aj z čl. 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, resp. § 25 O.s.p.), vedľajší účastník vzhľadom na jeho identické procesné práva a povinnosti ako účastníka konania (§ 93 ods. 3 O.s.p.), má právnym poriadkom zaručenú možnosť právnej pomoci v súdnom konaní prostredníctvom advokáta. Keďže trovami konania aj vedľajšieho účastníka je v zmysle § 137 ods. 1 O.s.p. tiež odmena za zastupovanie, ak je zástupcom advokát, nie je možné považovať odmenu advokáta vedľajšieho účastníka vo všeobecnosti za neúčelnú.

Obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 <aspi://module='ASPI'&link='460/1992%20Zb.%2523%25C8l.46'&ucin-k-dni='30.12.9999'> a <aspi://module='ASPI'&link='460/1992%20Zb.%2523%25C8l.46'&ucin-k-dni='30.12.9999'> Ústavy Slovenskej republiky je aj to, že účastník konania, ktorý v konaní, spravidla v spore, uspel, má, zásadne, právo na to, aby sa mu nahradili všetky trovy, ktoré zaplatil vo vecnej súvislosti s uplatnením tohto základného práva. Hoci ustanovenie § 146 O.s.p. nepoužíva pojem úspech v konaní, v zmysle odseku 2 uvedeného ustanovenia možno vyvodit' závery o úspešnosti toho ktorého účastníka v konaní aj v prípade zastavenia konania. Ak sa chce súd odchyliť od pravidla úspechu účastníka v konaní, musí vychádzať zo zákona a túto odchýlku aj náležite odôvodniť, inak porušuje základné právo na súdnu ochranu dotknutého účastníka, nakoľko rozhodovaním o náhrade trov konania môže súd zasiahnuť aj do základného práva vlastníť podľa čl. 20 ods. 1 <aspi://module='ASPI'&link='460/1992%20Zb.%2523%25C8l.20'&ucin-k-dni='30.12.9999'> ústavy. Ústavný súd v tejto súvislosti v odôvodnení svojho rozhodnutia (nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo 17. decembra 2004, sp. zn. II. ÚS 31/04 <aspi://module='JUD'&link='JUD32421SK'&ucin-k-dni='30.12.9999'>) uviedol: Pri tomto výklade treba venovať pozornosť zmyslu a účelu inštitútu náhrady trov konania. Výklad náhrady trov konania nesmie obmedzovať, resp. brániť v reálnom uplatnení základného práva zaručeného v čl. 20 ods. 1 <aspi://module='ASPI'&link='460/1992%20Zb.%2523%25C8l.20'&ucin-k-dni='30.12.9999'> ústavy a v čl. 1 <aspi://module='ASPI'&link='460/1992%20Zb.%2523%25C8l.1'&ucin-k-dni='30.12.9999'> Dodatkového protokolu. Zmyslom a účelom náhrady trov konania v konaní pred všeobecným súdom (vrátane pred exekučným súdom) je poskytnúť úspešnému účastníkovi alebo účastníkovi, ktorému to priamo priznáva zákon, náhradu tých trov konania, ktoré vo vecnej a časovej súvislosti s konaním musel alebo bude musieť nepochybne zaplatiť, pričom by ich nemusel zaplatiť, ak by tu nebolo konanie pred všeobecným súdom. Výnimky z tohto pravidla musí ustanoviť zákon (čl. 46 ods. 4 <aspi://module='ASPI'&link='460/1992%20Zb.%2523%25C8l.46'&ucin-k-dni='30.12.9999'> a čl. 51 ods. 1 <aspi://module='ASPI'&link='460/1992%20Zb.%2523%25C8l.51'&ucin-k-dni='30.12.9999'> ústavy). Aj tieto výnimky sa musia uplatňovať len za splnenia všetkých zákonom ustanovených

podmienok a skôr reštriktívne, napríklad takou výnimkou je nepriznanie náhrady trov konania podľa § 150 <aspi://module='ASPI'&link='99/1963%20Zb.%2523150'&ucin-k-dni='30.12.9999'> O.s.p..

Pri riešení otázky, ktoré trovy konania možno považovať za účelné, je potrebné uviesť, že účelnosť trov sa stotožňuje s nevyhnutnosťou alebo s právnou možnosťou vynaloženia trov spojených s uplatňovaním ústavne zaručeného práva na právnu pomoc (čl. 47 ods. 2 <aspi://module='ASPI'&link='460/1992%20Zb.%2523%25C8l.47'&ucin-k-dni='30.12.9999'> ústavy). Nevyhnutné sú tie trovy, ktoré sa musia vynaložiť v súvislosti s procesnými právami a povinnosťami účastníka, teda ktoré sa musia vynaložiť najmä na procesné úkony nariadené súdom, trovy potrebné na zaujatie procesného stanoviska k žalobe, k meritórnemu vyjadreniu účastníka konania, k vykonanému dôkazu, na použitie opravných prostriedkov, na zaplatenie súdnych poplatkov, na hotové výdavky a napokon aj trovy právneho zástupcu (advokáta). Z uvedených dôvodov nie je možné považovať trovy právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka advokátom za neúčelné len preto, že vedľajší účastník mal podľa nesprávneho názoru okresného súdu hájiť práva odporcu sám a nie prostredníctvom splnomocneného advokáta.

Z uvedených dôvodov sa odvolací súd v prejednávacom prípade nestotožnil s právnymi závermi v rozhodnutiach súdov, na ktoré poukázal navrhovateľ vo vyjadrení k odvolaniu a ktoré vychádzali zo záveru o všeobecnej neúčelnosti procesných úkonov advokátom zastúpeného vedľajšieho účastníka v spotrebiteľských sporoch.

Podľa odvolacieho súdu okresný súd nepostupoval správne, ak neúčelnosť trov konania považoval za dôvod pre aplikáciu ustanovenia § 150 ods. 1 O.s.p.. Žiadne z ustanovení Občianskeho súdneho poriadku nezakladá možnosť vzniku práva na náhradu trov konania, ktoré nie sú potrebné na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva, z ktorého dôvodu pri zistení neúčelnosti trov nie je dôvod ani na aplikáciu ustanovenia § 150 ods. 1 O.s.p..

S poukazom na uvedené odvolací súd dospel k záveru, že okresný súd nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav. Preto podľa § 221 ods. 1 písm. h) O.s.p. zrušil odvolaním napadnutý výrok a podľa § 221 ods. 2 O.s.p. vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

Po vrátení veci bude úlohou okresného súdu vec nanovo posúdiť a aplikovať na vec ustanovenie § 146 O.s.p. pri viazanosti vyššie uvedenými právnymi názormi odvolacieho súdu. Z hľadiska posudzovania účelnosti trov vedľajšieho účastníka bude nevyhnutné mať na zreteli, že právo vedľajšieho účastníka vstúpiť do súdneho konania za účelom ochrany spotrebiteľa vyplýva priamo z ustanovenia § 93 O.s.p..

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné .